

Oikeustapauskokoelma

Asia C-277/16

Polkomtel sp. z o.o.
vastaan
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

(Sąd Najwyższy esittäjä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö – Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteinen sääntelyjärjestelmä – Direktiivi 2002/21/EY – 8 ja 16 artikla – Direktiivi 2002/19/EY – 8 ja 13 artikla – Operaattori, jolla on määritelty olevan huomattava markkinavoima – Hintavalvonta – Kansallisten sääntelyviranomaisten asettamat velvollisuudet – Hinnoittelun kustannuslähtöisyyttä koskeva velvollisuus – Hintojen vahvistaminen puheensiirron kohdeverkkopalvelujen tarjoamisesta matkapuhelinverkoissa asianomaiselle operaattorille aiheutuneita kustannuksia alhaisemmiksi – Euroopan unionin perusoikeuskirja – 16 artikla – Elinkeinovapaus – Oikeasuhteisuus

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 20.12.2017

1. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Televiestintäala – Sähköiset viestintäverkot ja -palvelut – Sääntelyjärjestelmä – Direktiivi 2002/19 – Kansallisten sääntelyviranomaisten suorittama hintavalvonta – Toimivalta asettaa huomattavan markkinavoiman tietyillä markkinoilla omaavalle operaattorille velvollisuus määrittää hintansa kustannuslähtöisesti – Velvoittaminen vahvistamaan hinnat aiheutuneita kustannuksia alemmalle tasolle – Sallittavuus – Edellytykset*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19 8 artiklan 4 kohta ja 13 artikla)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Televiestintäala – Sähköiset viestintäverkot ja -palvelut – Sääntelyjärjestelmä – Direktiivit 2002/19 ja 2002/21 – Kansallisten sääntelyviranomaisten suorittama hintavalvonta – Toimivalta asettaa huomattavan markkinavoiman tietyillä markkinoilla omaavalle operaattorille velvollisuus määrittää hintansa kustannuslähtöisesti – Operaattorin velvoittaminen saattamaan hintansa vuosittain ajan tasalle ja esittämään ne määräajoin tarkastettaviksi – Sallittavuus – Edellytykset*

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16 artikla ja 52 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19 8 artiklan 4 kohta ja 13 artiklan 3 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21 8 artikla)

3. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Televiestintäala – Sähköiset viestintäverkot ja -palvelut – Sääntelyjärjestelmä – Direktiivi 2002/19 – Kansallisten sääntelyviranomaisten suorittama hintavalvonta – Toimivalta asettaa huomattavan markkinavoiman tietyillä*

markkinoilla omaavalle operaattorille velvollisuus määrittää hintansa kustannuslähtöisesti – Mahdollisuus vaatia hintojen tarkistamista ennen kuin operaattori alkaa soveltaa niitä tai sen jälkeen, kun se on alkanut soveltaa niitä

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19 13 artiklan 1 ja 3 kohta)

1. Sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi) 8 artiklan 4 kohtaa ja 13 artiklaa on tulkittava siten, että silloin, kun kansallinen sääntelyviranomaisen asettaa huomattavan markkinavoiman tietyillä markkinoilla omaavaksi määritellylle operaattorille velvollisuuden määrittää hintansa kustannuslähtöisesti, kyseinen kansallinen sääntelyviranomaisen voi tehokkuuden ja kestäväen kilpailun edistämiseksi määrittää tällaisen velvollisuuden piiriin kuuluvan palvelun hinnan alle kyseisen palvelun tarjoamisesta operaattorille aiheutuvien kustannusten, jos nämä kustannukset ovat suuremmat kuin tehokkaasti toimivan operaattorin kustannukset, ja tämän seikan tutkiminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Tästä seuraa, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat valvottuaan, että asianomainen operaattori noudattaa velvollisuuttaan määrittää hintansa kustannuslähtöisesti, ja päätettyään, että näiden hintojen tarkistamisen vaatiminen on välttämätöntä, velvoittaa kyseisen operaattorin vahvistamaan hinnat sille aiheutuneita kustannuksia alemmalle tasolle, jos nämä kustannukset ovat suuremmat kuin tehokkaasti toimivan operaattorin kustannukset, joihin on sisällyttävä sen sijoittaman vastaavan pääoman kohtuullinen tuotto.

(ks. 39 ja 40 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Direktiivin 2002/19 8 artiklan 4 kohtaa ja 13 artiklan 3 kohtaa luettuina yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16 artiklan kanssa on tulkittava siten, että kansallinen sääntelyviranomaisen voi velvoittaa operaattorin, jolla on määritelty olevan huomattava markkinavoima tietyillä markkinoilla ja jolle on asetettu hintojen kustannuslähtöisyyttä koskeva velvollisuus, vahvistamaan hintansa vuosittain tuoreimpien tietojen pohjalta ja ilmoittamaan nämä hinnat ja niiden perusteet sääntelyviranomaisen tarkistettaviksi ennen hintojen soveltamisen aloittamista, edellyttäen että tällaiset velvollisuudet perustuvat todetun ongelman luonteeseen ja ne ovat oikeasuhteisia ja perusteltuja sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) 8 artiklassa ilmaistujen tavoitteiden kannalta, ja tämän seikan tarkistaminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Kansallisen sääntelyviranomaisen mahdollisuus vaatia operaattoria saattamaan hintansa vuosittain ajan tasalle ja esittämään ne määräajoin tarkastettaviksi merkitsee puuttumista perusoikeuskirjan 16 artiklassa taatun oikeuden käyttämiseen. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan tästä mahdollisuudesta on näin ollen säädettävä laissa, siinä on kunnioitettava perusoikeuskirjan 16 artiklassa taatun oikeuden keskeistä sisältöä, ja sen on suhteellisuusperiaatteen mukaisesti oltava välttämätön ja vastattava tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia (ks. vastaavasti tuomio 22.1.2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, 46–48 kohta ja tuomio 21.12.2016, AGET Iraklis, C-201/15, EU:C:2016:972, 70 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa, onko velvollisuus hintojen tarkistamiseen vuosittain käyttöoikeusdirektiivin 8 artiklan 4 kohdassa säädetyn oikeasuhteisuusvaatimuksen mukainen, mikäli tämä velvollisuus on välttämätön edellisessä kohdassa mainittujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(ks. 51, 53 ja 55 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)

3. Direktiivin 2002/19 13 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että jos operaattorille on asetettu hintojen kustannuslähtöisyyttä koskeva velvollisuus tämän direktiivin 13 artiklan 1 kohdan perusteella, tälle operaattorille voidaan asettaa velvollisuus tarkistaa hintojaan ennen kuin se alkaa soveltaa niitä tai sen jälkeen, kun se on alkanut soveltaa niitä.

(ks. 63 kohta ja tuomiolauselman 3 kohta)